

ВИВЧЕННЯ ФІЛЬМУ-МЮЗИКЛА ТОМА ГУПЕРА "ЗНЕДОЛЕНІ" ЗА РОМАНОМ ВІКТОРА ГЮГО

Серих Лариса Володимирівна
к. пед. наук, завідувач кафедри
дошкільної та шкільної освіти
Сумського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

У статті розглянуто зміст понять "мюзикл", "фільм-мюзикл", відзначено цінність вивчення творчості Т.Групера та В.Гюго слухачами курсів підвищення кваліфікації. Проаналізовано форми та методи вивчення фільму-мюзиклу Т.Групера "Знедолені".

Ключові слова: мюзикл, роман, фільм.

The article considers the content of the concepts "musical", "film-musical", noted the value of studying the work of T. Gruper and V. Hugo by students of advanced training courses. Forms and methods of studying T. Gruper's film-musical "The Disadvantaged" are analyzed.

Key words: musical, novel, film.

В статье рассмотрено содержание понятий "мюзикл", "фильм-мюзикл", отмечено ценность изучения творчества Т. Групера и Гюго слушателями курсов повышения квалификации. Проанализированы формы и методы изучения фильма-мюзикла Т. Групера "Отверженные".

Ключевые слова: мюзикл, роман, фильм.

На курсах підвищення кваліфікації вчителями художньо-естетичного циклу ми акцентуємо увагу, що мюзикл це видовищне музично-сценічний твір, в якому є все: пісні, музика, танці, діалоги. Це мікс найрізноманітніших жанрів і стилів.

Пріоритетами в нашій діяльності є: створення мотивованого інтересу до вивчення мюзиклів; подання слухачам не готових знань, а організація ефективної самостійної роботи по досягненню ними навчальної мети уроку мистецтва; використання інноваційних технологій сприяє розвитку експериментальних умінь і дослідницьких навичок, творчих здібностей та креативного мислення; створення умов для реалізації творчих розробок, творчих міні-проектів; допомога слухачам в оволодінні стратегією життєвого проектування та самореалізації, становлення та розвиток інноваційних рис особистості інтелектуальних учителів.

Опрацьовуючи дану тему звертаємо увагу слухачів на зародження мюзиклу як музичного жанру та впливів інших жанрів. Це оперета, комічна опера, водевіль, шоу вар'єте, балет. Довгий час мюзикл не виокремлювали в окремий театральний напрям. Ще в мюзиклі, як правило, головну роль відіграє не сюжет, а танцювально-вокальні номери акторів. Вистави, як правило, мають два акти. Найчастіше постановки мюзиклів ґрунтуються на кращих творах світової літератури. Вважається, що прем'єри мюзиклів – задоволення що вимагає великих коштів. Наприклад актор Х'ю Джекман отримав 55 мільйонами доларів. Основний дохід йому принесла роль Жана Вальжана у стрічці "Знедолені" за романом Віктора Гюго.

Британський режисер Том Гупер у стрічці "Знедолені" взявшись за екранізацію за романом Віктора Гюго, створив масштабний фільм-мюзикл.

Перебуваючи у вигнанні після приходу до влади імператора Наполеона III, Гюго створює свій найкращий роман "Знедолені" (1862), якому присвятив майже двадцять років.

Відомо, що Віктор Гюго в 1862 році, будучи у відпустці, захотів дізнатися про реакцію читачів на щойно виданий роман "Знедолені" і надіслав своєму видавцеві телеграму з одним символом: "?". Той надіслав у

відповідь телеграму теж з одним єдиним знаком: "!". Ймовірно, це було найкоротше листування в історії¹.

Соціальний роман-епопея синтезує романтичні тенденції з впливом досягнень сучасного критичного реалізму. Цей вплив позначився в спробі письменника всебічно висвітлити образ тієї епохи. Він показує нещадність експлуатації людини, несправедливість суду, малює політичні катастрофи і революції, життя різних верств суспільства.

Кожна значна подія розглядається з народної точки зору, що разом з масштабним відтворенням епохи робить роман епопеєю. Відзначаємо, що серед головних персонажів – знедолені люди суспільства: колишній каторжник Жан Вальжан, вулична жінка Фантіна, бідний юнак Маріус, який залишив багатий дім, безталанна маленька Козетта, безпритульний хлопчисько Гаврош... Їх вороги – родина Тенард'є, поліцейський інспектор Жавер – теж не займають визначного соціального положення.

В романі подано образи єпископа Мириель, Жан Вальжана і "дияволів" Тенард'є, Жавера, що не поступаються один одному в масштабах твореного добра і зла.

Застосвуючи компаративний аналіз відзначаємо, що непроста історія життя колишнього каторжника Жана Вальжана і його названої доньки Козетти займає понад тисячу сторінок у книжці Гюго, натомість Гупер вклав усі сюжетні перипетії у дві з половиною години екранного часу. Втім, йдеться про екранізацію мюзиклу, а не роману, тож деякі сюжетні лінії першоджерела у фільмі були суттєво змінені чи скорочені.

Стрічка розпочинається зі звільнення Вальжана, який за крадіжку хліба для голодних небожів відбув на каторзі дев'ятнадцять років. Зустріч із

¹ Віктор Гюго, "Знедолені"<http://www.uamodna.com/articles/taemnyci-vidomyh-knyg/>

добрим священиком, який побачив у колишньому злочинцеві нормальну людину, спонукає героя розпочати нове життя.

Він знищує паспорт із відмітками про ув'язнення, бере собі інше ім'я, відкриває фабрику та стає мером і благодійником маленького містечка. Проте його вистежує взірцевий поліцейський Жавер, який вважає, що покидьки суспільства не можуть змінитися на краще. Тим часом Жан Вальжан бере під свою опіку маленьку сироту Козетту і тікає з нею до Парижа. За дев'ять років Вальжан та Жавер знову зустрінуться на вулицях охоплених революційними заворушеннями міста².

Г'ю Джекмен також дуже переконливий у трансформаціях свого героя Вальжана - від злочинця, який ненавидить весь світ, до щиросердного чоловіка в літах, який кається у всіх своїх поганих вчинках. Найспокійнішим у фільмі виглядає Жавер – Рассел Кроу – який навіть самогубство вчиняє із незворушним виразом обличчя³.

"Знедолені" – яскрава і майстерно знята. Попри любов до близьких планів, Гупер чудово працює з масовими сценами і створює видовище, яке розчулює та надихає, особливо якщо йдеться про епізоди паризьких барикад.

У мюзиклі так само як і у романі простежується думка, що "Знедолені", – роман про боротьбу людини з фатумом. Над законом буржуазного суспільства, що втілили в собі несправедливий соціальний устрій, торжествує вища справедливість – моральний закон добра.

Література

1. Віктор Гюго, "Знедолені" <http://www.uamodna.com/articles/taemnyci-vidomyh-knyg/>
2. Британські екранізації літературної класики – мюзикл та мелодрама Анна Купінська <http://life.pravda.com.ua/culture/2013/02/8/120666/>

² Британські екранізації літературної класики – мюзикл та мелодрама.

Анна Купінська <http://life.pravda.com.ua/culture/2013/02/8/120666/>